

VÀI NÉT VỀ ĐỒ PHAN HẠNH

Nguyễn Tự Hải

Nhắc tới Đồ Phan Hạnh, chắc nhiều cựu học sinh Nguyễn Trãi và Chu van An cùng thời đều biết và viết về Hạnh chắc phải một pho tự điển và nhiều bạn biết rõ Hạnh vì từng cùng học chung trường Hàng Than hay Dũng Lạc gì đó nhưng không viết. Tôi chỉ viết đôi nét thôi.

Ông Cụ thân sinh ra Hạnh kể chính ra là họ Phan nhưng rồi lưu lạc đổi ra họ Đồ không biết từ khi nào.

Ở Hà nội Cụ làm sở Hỏa Xa từ thời Pháp. Khi vào Sài gòn là Hỏa Xa Việt Nam nên không được nhận lại.

Cụ Ông có hai bà vợ, bà cả chết có hai người con là Hạnh và một cô em gái cùng ở vợ bà dì ghẻ. Kể cả các con bà Hai, nhà rất đông người và nghèo nên Hạnh xin vào ở cư xá Phục Hưng và vừa đi làm vừa đi học.

Trong trường Nguyễn Trãi cũng như Chu văn An, Hạnh rất uy tín và năng động nên luôn luôn được bầu làm trưởng lớp hoặc trưởng tràng hoặc Hiệu đoàn trưởng vì vậy bạn bè gọi là Liên Hiệu Đoàn Trưởng cho tiện việc sổ sách.

Lên Đại-học, Hạnh ghi tên vào nhiều phân khoa như Luật, Khoa học, Văn khoa, Đại học Đà-lạt... mà Hạnh gọi là Sinh viên Liên Viện .Nhưng chính thức là Văn Khoa và từng bị Giáo sư Y khoa Trần Anh đánh rớt vì nói “ba hoa chích choè “trong kỳ thi Cử Nhân (trong chứng chỉ Văn Chương Việt Nam có môn Cơ Thể Học).

Khi hoạt động trong Sinh Viên, Hạnh được Tổ Chức Sinh Viên Thế Giới mời đi dự Đại hội và việc giấy tờ cấp phép xuất ngoại cũng “trần ai khoai củ” vì thời buổi chiến tranh, lại thêm khá trục trặc do Dược sĩ Ngô Khắc Tĩnh, Tổng Trưởng Giáo Dục thời đó muốn dành cơ hội hấp dẫn này cho phe của mình.

Khi đến Mỹ, Hạnh có đến trình diện toà Đại sứ VNCH tại Washington, và gặp Đại sứ là Tướng Trần Thiện Khiêm có hỏi cần gì thì Tòa Đại sứ giúp, nhưng Hạnh nói Tổ Chức Sinh Viên Thế Giới lo đầy đủ rồi. Cũng vì vụ đi giải độc này, nên khi Việt Cộng vào Sài gòn năm 1975, có cán bộ đi lùng, hỏi thăm Hạnh, nhưng Hạnh đã xa chạy cao bay khỏi Việt Nam rồi.

Trong chuyến đi, vì thời gian quá dài, không kịp về, trường Văn khoa đã đặc biệt tổ chức một môn thi cho Hạnh chỉ thi có một mình.

Trước khi Việt Cộng vào Sài Gòn, Hạnh đã lọt được vào Trại Phi Long có cơ quan quân sự DAO của Mỹ. Sau một ngày được phi cơ C-123 chuyển đi Guam. Rồi được vào Mỹ. Trong trại ty nạn gặp Bác sĩ Đào Đức Hoành.

Bác sĩ Hoàn gặp được một Bác sĩ người Pháp khuyên nên đi Montréal, để được hành nghề lại hơn. Hạnh cũng nghe lời khuyên của BS Hoàn rủ đi Canada, vì Hạnh có một cô em gái, trước học Trung Vương được một Hội Thiện nguyện Công Giáo đưa đi làm việc tại Montréal từ lâu trước đó rồi.

Đến Montréal, Bác sĩ Hoàn được hành nghề lại, còn Hạnh làm lao động nhiều thứ, kể cả khâu vá vải, những súc vải rất nặng. Chỗ ở chung với Giáo Sư Sử Địa Nguyễn Khắc Ngữ sau là em rể Đỗ Phan Hạnh.

Thời gian sau, Hạnh và các bạn ở Montréal đã lập ra Hội Ái hữu Cựu Học sinh Bưởi-CVA và bầu Hạnh làm Hội Trưởng .

Trong thời gian điều hành, Hội Trưởng CVA Montréal Đỗ Phan Hạnh đã tổ chức nhiều Đại Hội rất mỹ mãn. Tổ chức “Ngày nhớ ơn các thầy”. Xin Chính Phủ Canada tuyên dương các CVA cao niên, có đóng góp, có xây dựng đất nước tạm dung nhiều hữu ích.....

Đỗ Phan Hạnh là người hiền lành, rất tốt và hết lòng với bạn bè. Chẳng hạn như khi Nguyễn Thượng Hiệp mất, Hạnh bỏ công sức bay từ Montréal qua California để lo mai táng và đốc thúc xây mộ bia phụ với gia đình chị Hiệp chu đáo xong xuôi mới trở về lại Montréal.

Đến ngày Hạnh bị yếu, bị đụng xe hơi, xe không sử dụng được, các bạn CVA59 đã chung góp giúp Hạnh mua một chiếc xe khác.

Đọc báo có ông 72 tuổi được gọi là “Cụ Ông”. Hạnh hiện thời 80 tuổi, nên mừng cho “Đại Cụ Ông” tiếp tục trường thọ.

Ngày 4 tháng 5 năm 2019, các đồng môn Chu Văn An Montréal (Québec, Canada) đã tổ chức vinh danh Đỗ Phan Hạnh, đây chính là niềm hãnh diện của Hạnh đã suốt thời gian làm việc vì đồng môn, bạn hữu. Bất cứ cựu học sinh Chu Văn An ở đâu đến cũng được Hạnh tổ chức buổi họp mặt, hàn huyên. Và hầu như đa số Chu Văn An, dù khác lớp, khác khoá cũng đều biết Hạnh./.

Nguyễn TỰ HẢI
Tháng 7-2019

Vài hình chụp ngày vinh danh Hạnh 4-5-2019:

Trái sang phải: Chị Dương Anh đại diện ban Tổ chức tặng hoa cho ĐP Hạnh, chị Hạnh đỡ bó hoa, Đỗ Phan Hạnh nhận Bằng Vinh Danh, CVA Hoàng Ngọc Thuận điều khiển chương trình, Nguyễn Lương Tuyên (CVA 63, Y khoa Saigon 70) Trưởng ban Tổ chức, Trần Mộng Lâm (CVA 60, Y Khoa Saigon 67) đọc bài vinh danh Đỗ Phan Hạnh.

*Từ phải sang trái: CVA 60 Trần Mộng Lâm,
Hội Trưởng CVA Montréal Đỗ Phan Hạnh, chị ĐP Hạnh,
chị TM Lâm, một chị cựu nữ sinh Trưng Vương.*

Quang cảnh ngày vinh danh Hạnh :

*Phạm Huy Thịnh CVA59, Đỗ Phan Hạnh CVA59,
Nguyễn Tự Hải CVA59.*

